

ZÁPIS z 23. jednání

Výboru pro IT a Smart City ZHMP konaného
dne 18.5. 2021 v 16.00 hod.

Videokonference

Přítomni: Mgr. Ing. Jaromír Beránek, Mgr. Zuzana Böhmová,
Bc. Jiří Koudelka, Ing. Jiří Kubíček, Ing. Ivan Pilný, Mgr. Radek Vondra, Mgr. Zdeněk Zajíček

Omluveni: Pavel Zelenka, Mgr. Pavel Dobeš

Nepřítomni: Ing. Cyril Klepek, Radomír Nepil

Tajemník: Ing. Renata Tomanová

Hosté: Marek Sebera, Lucie Smolka, Jiří Marek, Ing. Jan Petr, Ing. Martin Dušek

Jednání řídil: Mgr. Ing. Jaromír Beránek, předseda Výboru pro IT a Smart City ZHMP

Program:

Bod	Věc
1.	Úvod
2.	Prezentace rozvojového plánu spolku Otevřená města a varianty přistoupení HMP jako člena (Lucie Smolka, Jiří Marek ze spolku Otevřená města)
3.	Prezentace systému IS Granty (Marek Sebera ze spolku Otevřená města)
4.	Různé

K jednotlivým bodům programu:

1. Úvod

Usnášeníschopnost Výboru:

Jednání bylo zahájeno za přítomnosti 7 členů Výboru z 11 celkem, Výbor je tedy usnášeníschopný.

Volba ověřovatele zápisu: Ověřovatelem zápisu byl zvolen Jiří Koudelka jednomyslně.

Předseda Výboru J. Beránek přivítal přítomné na 23. jednání Výboru.

Předseda Výboru J. Beránek představil program.

Schválení programu jednání: program byl schválen jednomyslně.

J. Beránek: na úvod jednání seznámil účastníky s důvody, proč požádal o prezentaci aktivit a možnosti přistoupení HMP do spolku Otevřená města a požádal, aby se hosté ze spolku Otevřená města představili. Vedení města uvažuje o přistoupení do spolku a rád bych slyšel názor členů.

Lucie Smolka: Otevřená města dlouhodobě směřují k tomu, abychom umožnili městům efektivně nakládat se svými zdroji, co se týče intelektuálních, softwarových i právních podkladů. Aktuálně se snažíme naše aktivity rozšířit a chtěli bychom vám naše nové fungování představit.

Jsem předsedkyní výboru Otevřených měst, jsem vystudovaná právnička, angažuji se v open světě již 8 let po právní stránce. Jiří Marek je člen výboru, Marek Sebera je vývojář a je mozkiem produktu Dotační software. V první části vám představíme strategii a vize spolku a co to znamená pro naše členy, jaké produkty nabízíme, jaké je financování a jak s nimi nakládáme. V druhé části prezentace představíme produkt Dotační software.

2. Prezentace rozvojového plánu spolku Otevřená města a varianty přistoupení HMP jako člena (detailně viz prezentace v příloze), prezentuje Jiří Marek.

- Spolek je partnerem pro digitalizaci samospráv, cílem je šetřit prostředky a sdílet inovace napříč samosprávami.
- Nové logo spolku představuje symboliku měst, modularitu open source produktů, jejich propojení a novou éru aktivit.
- Vizí Otevřených měst je postupný vývoj jednotlivých součástí tzv. „Digitálního a modulárního úřadu“.
- Modularita produktů je založena na otevřeném kódu (open source) a tím se snažíme bojovat proti vendor lock-in.
- Příklady produktů: Cityvizor, Dotační software, Participativní rozpočet
- 3 hlavní činnosti:
 - Konzultace (poskytování technické, právní a metodické podpory v oblasti digitalizace samospráv)
 - Vývoj software (nabídka open source aplikací a nástroje pro samosprávy)
 - Znalostní databáze (příklady dobré praxe a know-how k opakovanému využití)
- Dotační software byl vyvinut v beta verzi v MČ Praha 3, poté refaktorován ve spolupráci s Otevřenými městy a dalšími městy a výsledkem je mnohem kvalitnější software za původní cenu.
- Stejným způsobem vytváříme Participativní rozpočet ve spolupráci s Brnem (předpokl. nasazení podzim 2021)
- Pro menší obce chceme poskytnout webové vizitky obce (předpokl. nasazení podzim 2021)
- Výhradně členům hodláme nabídnout téma kybernetické bezpečnosti, tj. průběžné monitorování hlavní zranitelnosti webů pro menší MČ a obce (předpokl. nasazení podzim 2021)
- Plánujeme elektronický oběh dokumentů v digitalizované formě (předpokl. nasazení jaro 2022)
- Další formy spolupráce:
 - Společné rozvojové projekty
 - Společné pozice členů pro oblast digitalizace místních samospráv
 - Rozšíření konzultací a poradenství
- Spolupráce mezi hl. m. Prahou a spolkem Otevřená města
 - Aktuálně jsou členy spolku MČ Praha 3, 7, 12, 22 a Praha-Řáblice
 - Aktuální roční hodnota členství MČ Prahy ve spolku činí 273 179 Kč
 - Funkční spolupráce v Cityvizoru – společný projekt Operátora ICT a Otevřených měst
 - Dotační software DSW2 je možné stejně jako Cityvizor nasadit do všech MČ Prahy, které o to projeví zájem, aktuálně ho využívají MČ Praha 3, 8, 12, 14, testují ho MČ Praha 4, 6, 11)
 - 29. 4. 2021 bylo podepsáno Memorandum o vzájemné spolupráci s Operátorem ICT
 - Varianty spolupráce s HMP:
 - Varianta A – členský poplatek 2 mil. Kč/rok s plánem na každý rok v oblasti digitalizace
 - Varianta B – rozdělení členské poplatku 2 mil. Kč mezi HMP a MČ, které chtějí být aktivní a mít hlasovací práva o směřování spolku.
 - Varianta C – rozložení platby za členský poplatek 2 mil. Kč na 2 části v rámci roku s platbou každého půl roku podle plnění.

- Varianta D – členský poplatek ve výši 1,3 mil. Kč a další nákup služeb dle aktuálních potřeb HMP a MČ Prahy.
- Hodnota aplikací dle analýzy spolku pro hl. město Praha:
 - Dotační software (DSW2): cca 1,3 mil. Kč při využití 29 MČ Prahy
 - Participativní rozpočet: cca 1,5 – 2,9 mil. Kč při využití 29 MČ Prahy
 - plus další aplikace (webová vizitka obcí, průběžný monitoring zranitelnosti proti kybernetickým útokům, elektronický oběh dokumentů)

J. Beránek: Vyzval přítomné k diskusi

Diskuse k prezentaci:

Z. Böhmová: Dotaz na variantu spolupráce A - znamená to, že dosavadní členové MČ nebudou již členy spolku, ale členem bude Praha a MČ budou využívat služby prostřednictvím HMP?

J. Marek: Ano

I. Pilný: Než budeme posuzovat varianty spolupráce, chtěl bych znát především stanovisko Operátora ICT, protože nabízené aplikace jsou již vytvářeny v rámci jiných struktur. Dále by bylo vhodné zjistit zájem dalších MČ, které by o konkrétní formu spolupráci stály. Pro menší obce to smysl má a mohou ušetřit.

J. Marek: V rámci podepsaného Memoranda se vyzdvihuje zejména rozšíření kapacit na obou stranách. Souhlasím s dotazníkem na MČ.

L. Smolka: Jsme si vědomi, že se v některých aktivitách se překrýváme, ale nechceme si s Operátorem konkurovat a vyvíjet stejné produkty. Jde nám o symbiózu a spolupráci a cílem je hlavně pozitivní dopad na obce.

M. Sebera: Dle analýzy, která proběhla, pravděpodobně není současný DSW2 pro MHMP vhodný. Na magistrátu probíhá vývoj vlastního IS na zpracování dotací a grantů, který bude sloužit primárně jen pro magistrát. MČ požádaly v únoru t.r. o řešení dotací a grantů na území Prahy v rámci CMK. Jsem součástí pracovního týmu, s cílem poskytovat uživatelskou podporu od Operátora ICT, případně zajišťovat kapacity na rozvoj, údržbu, provoz a všechny finanční náklady.

R. Vondra: Vážím si práce spolku Otevřená data, Praha 14 je ve spolupráci s ním velmi aktivní.

Chtěl bych upozornit na rozdíl mezi teorií a praxí, mezi množstvím konferencí, prezentací a vizí na Výboru IT a Smart city v průběhu dvou let a praktickou realizací odborů IT MHMP a MČ. Osobně jsem proti přidávání jakýchkoliv nových projektů do aktuálně běžících na magistrátu. Např. Praha 14 čeká rok na zprovoznění Cityvizoru a podepsání příslušných smluv. V rámci dotačního softwaru dosud nejsou dořešeny zodpovědnosti magistrátu vůči MČ.

Z. Zajíček: Podporuji příspěvek R. Vondry a tezi, aby se projekty dotahovaly do konce, což je náročné, a poté si dávat další cíle. Domnívám se, že komunikace mezi městem a městskými částmi na téma společných projektů by měla být intenzivnější. Některé MČ by dokázaly řídit projekt a být lídrem, což by mohl být do budoucna model, kdy by se zodpovědnost za celoměstské projekty mohla změnit. Jsem příznivcem decentralizace a spolupráce také s neziskovým či ziskovým sektorem. Chceme-li digitalizaci pohnout, musíme si umět rozdělit jak řízení projektů, tak i spojenou zodpovědnost za projekty. Tolik v obecné rovině.

J. Beránek: Domnívám se, že decentralizaci bychom měli podporovat, v některých případech jsou centrální projekty příliš velkým systémem.

J. Koudelka: Spolupráce mezi Operátorem ICT a Otevřenými městy probíhala ještě před podepsáním Memoranda dlouhodobě a tento předchozí model spolupráce se jeví jako velmi dobrý, tj. rozdělení rolí a podílení se na nákladech. Pokud jde o vstup Prahy do Otevřených měst se zdá, že jde výhledově nejen o ušetření nákladů. Vedle toho to vnímám jako prestižní záležitost pro Prahu. Kdo jiný by měl digitalizaci na úrovni samospráv v ČR táhnout, než hlavní město Praha. Otevřená města se snaží o šíření projektů i do jiných

obcí, než jen v členské základně spolku a Praha by mohla motivovat ostatní obce. Po ekonomické stránce by mohl ušetřit celý stát.

L. Smolka: To je přesně to, oč usilujeme. Umožnit, aby existující duševní vlastnictví na úrovni obce bylo možné předat i dalším obcím, převést teorii do praxe a ušetřit finance. Chceme být praktickým článkem tohoto řetězce, který s tímto pomůže.

M. Sebera: Chceme především zpřístupnit kapacitu Otevřených měst městu a městským částem jako celek. Vstupním poplatkem Praha může vést otevřenost digitalizace a zpřístupnit projekty a kapacity spolku všem městským částem.

J. Marek: Naším konceptem je spolupráce i s městskými firmami. Nespolupracujeme jen s Operátorem ICT, ale i s jinými městskými firmami, např. Ovanet v Ostravě nebo Metropolnet v Ústí nad Labem. Chceme je spojovat a přenášet mezi nimi nové praxe.

J. Kubíček: Jsem velkým fanouškem opensource a otevřených dat a v tomto ohledu chápu, že musí spolu města a obce spolupracovat, protože řeší stejné problémy a je dobré, že spolek Otevřená města jim v tom pomáhá. Nicméně si myslím, že konkrétní softwarová implementace není správné řešení.

Spolek by se měl soustředit na budování znalostní databáze a vytvořit datové modely, které popisují jednotlivé agendy, které je potřeba digitalizovat a popsat jejich workflow. Kdyby se prostřednictvím spolku podařilo standardizovat tyto postupy, může vznikat více implementací než jenom jedna. Nemám k implementaci velkou důvěru. V dotačním softwaru a participativním rozpočtu vytvořil všechen kód a commity p. Sebera, takže místo „vendor lock-in“ tu máme „one-man lock-in“. Kdyby spolek zveřejňoval datové modely a udělal se prostor pro konkurenci technologií, dosahovali bychom lepších výsledků. U open source je třeba mít také aktivní a mnohočetnou komunitu vývojářů a uživatelů. Obecně si myslím, že softwarově nemůže spolek Praze nic přinést, ale pokud by chtěl rozvíjet znalostní databázi, tak se domnívám, že 57 městským částem a magistrátu to může velmi pomoci a může to prospět i komerčnímu sektoru. Stejně by bylo prospěšné jednat i se stávajícími dodavateli.

M. Sebera: Aktivní počet vývojářů Otevřených měst není v současnosti velký, ale zatím zvládáme koordinaci potřeb minimálně členských obcí. Záměrem Memoranda s Operátorem je také získat širší vývojářskou komunitu. Aktuální praxe není ze strany obcí vždy ideální, ne vždy jsou ochotny vložit lidské kapacity. Také bych si přál mít více vývojářů a zájemců, kteří by diskutovali o funkčnosti. Zatím jediný software, na kterém se tento model nejlépe projevil je produkt Cityvizor. Dotační software tuto komunitu ještě nezískal, vzhledem k refaktoringu teprve před rokem. Co se týče refaktoringu Participativního rozpočtu, projekt dokončujeme a jakmile proběhne akceptace s městem Brno, tak ho následně budeme publikovat a snažit se získat komunitu. Bohužel to není jednoduché, kvalifikovaní vývojáři nemají takovou kapacitu, aby se mohli veřejně zúčastnit.

R. Vondra: Reaguji na poznámku, že Otevřená města nepožadují projektové řízení na straně magistrátu a že to je pouze deklarace. Deklarace a finanční příspěvek však není cílem. Chceme využívat tyto projekty, projektový management je potřeba a zatíží to zdroje.

Jak je to s odpovědností za software, které Otevřená města dodávají, tzn. za bezpečnost, funkčnost, pojištění?

J. Beránek: Chápu to tak, že je to na každém subjektu zvlášť, aby si ten otevřený volně dostupný kód adaptoval do svého prostředí a pak by byla odpovědnost na příslušném gesčním odboru, ale možná se mýlím.

M. Sebera: Deklarace znamená získání přístupu ke všem produktům a podpoře, kterou Otevřená města poskytují členům jednotlivě, kteří si za tuto podporu platí ať už členstvím nebo nákupem produktu. Přistoupením hl.m. Prahy ke spolku Otevřená města by všechny MČ Prahy získaly bezplatný nárok na čerpání produktů a tím, že by hlavní město by za ně zaplatilo členské poplatky, MČ by už neměly další náklady, pokud by nepožadovaly další vývoj na míru.

R. Vondra: U Dotačního softwaru se však předpokládá, že magistrát bude garantem provozu platformy ve svém centru. Je to projekt a jeho implementace má pravidla. Ale cílem není, aby si to každá MČ dělala sama. Cílem je, aby projekt byl centralizován na magistrátu.

M. Sebera: To si nemyslím, že by to mělo být centralizováno. Já to chápu tak, že když hl. město vstoupí do spolku, zaplatí za všechny MČ jednotný poplatek a v rámci toho si mohou MČ čerpat software v rámci cloudové nabídky Otevřených měst.

Pokud to bude projekt v rámci CMK, bude za provoz zodpovídat Operátor. Ale to je jiný model, než vstup hlavního města do spolku.

R. Vondra: To je třeba si vyjasnit a prodiskutovat s magistrátem, MČ a Operátorem, aby to bylo zřejmé. Ambice byla řídit projekty z magistrátu. Dnes je nejfunkčnější model, když město aspoň zaplatí a MČ si to samy udělají. Protože když čekají, že to udělá magistrát, tak to trvá dva roky. Čímž navazuji na stav, který dnes panuje po dvouletých slibech, kdy implementace projektů stále stojí. Ale když něco budeme řídit centrálně, je dobré vědět, jaká budou pravidla, aby to přineslo co největší efekt v synergii mezi městskými částmi a magistrátem. To bych uvítal.

M. Sebera: Souhlasím, ale toto není v mé kompetenci řešit. Praxe za dotační software ukázala, že každá MČ má jiné požadavky na implementaci a prakticky mi přijde jednodušší a levnější, aby to MČ řešili přímo s námi, jako provozovatelem, než aby to šlo přes management v hlavním městě.

Z. Zajíček: Jaký je vztah města, popř. MČ ke spolku Otevřená města? Jestli Otevřená města jsou dodavatelem a provozovatelem softwaru, tak s tím souvisí otázka odpovědnosti. Jsou tu dvě věci: jestli je někdo členem nějakého spolku a druhá věc, je-li někdo pro hl. město Praha dodavatelem nebo provozovatelem systému či dodavatelem nějakého kódu, který se následně může upravovat. Ta odpovědnost souvisí s tím, že se může stát, že ten kód nebude fungovat. Kdo za to v takovém případě nese odpovědnost? Obzvláště v okamžiku, kdy kód vyvíjel jeden člověk ve spolku Otevřená města a jestli bude schopnost na straně MČ nebo města se domoci případné škody, která by používáním takového software vznikla. Pokud o tom mluvíme, tak jsou to naprosto relevantní otázky, na které bychom měli znát odpověď. Když odebíráme od nějakého spolku zboží nebo služby, tak je to dodavatelско-odběratelský vztah, včetně pojištění za škodu, která může vzniknout. Nevím, zda spolek je pojištěn a do jaké výše ručí za případné škody, které mohou vzniknout.

L. Smolka: V tuto chvíli, pokud poskytujeme software nějakým subjektům, tak jsme schopni s nimi uzavírat smlouvu, kdy software poskytujeme jako cloudovou službu, běží to všechno u nás a k tomu máme vytvořené všeobecné obchodní podmínky, které obsahují standardní míru podpory v rámci dostupnosti a vše je tam ošetřeno. Jsme to schopni poskytovat i pro Prahu, resp. MČ. Nicméně, co se týče pojištění odpovědnosti, tak to zatím nemáme dořešené, to může být předmětem diskuse a z naší strany jsme schopni to realizovat, abychom byli spolehlivým partnerem.

Z. Zajíček: Pokud Praha bude do spolku vstupovat, musí toto být vyřešeno. Pohybujeme se na konkurenčním trhu. A je jedno, zda zboží a služby dodává spolek, jehož jsem členem nebo je to jakákoliv jiná firma, která dodává městu zboží nebo služby. Ve vztahu k veřejným zakázkám je třeba být obezřetný. Být členem spolku neznamená, že mohou kupovat jinak než podle zákona o veřejných zakázkách.

L. Smolka: Produkty, které jsou v produkční fázi, jsou sjednány dle specifických obchodních podmínek. Produkty, které testujeme, které jsou výhradně pro členy a které jsou v beta verzi, poskytujeme bez těchto podmínek. Jsme schopni to ošetřit, aby to bylo oboustranně přijatelné.

Z. Zajíček: Pro doplnění - cloudové služby je velké téma, které se nyní projednává v Parlamentu jako zákon č.365 o informačních systémech veřejné správy, které se na obce také vztahují. Regulativy a podmínky, za kterých se cloudové služby budou poskytovat, jsou nyní předmětem debaty mezi ministerstvem vnitra a Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB). Jde o otázku bezpečnosti dat, přístupu a další podmínky, včetně certifikace ISO. Bude se týkat i Otevřených měst.

J. Beránek: Mohou nám do toho vstupovat i témata rozlišení hospodářské a nehospodářské činnosti spolku, pokud by se jednalo o podporu členů i mimo členské příspěvky, např. o formu individuálních dotací, což už jsou detaily.

J. Marek: K doplnění připomínky p. Kubíčka ke spolupráci s dobrovolníky, případně open source. Máme před podpisem memoranda s ČeskoDigital, abychom mohli užívat jejich market dobrovolníků. Dáváme do chodu koncept, kde bychom vypisovali témata v rámci software. V otázce spolupráce s komercí jsme již oslovili dvě velké firmy z oblasti digitalizace (open source, kyberbezpečnost) a nabídli jim podílet se na sdílení na know-how.

L. Smolka: Připravujeme několik dalších produktů, spolupracujeme s dalšími vývojáři a na rozšiřování základny intenzivně pracujeme.

3. Prezentace systému IS Granty (prezentuje M. Sebera ze spolku Otevřená města)

- ❖ Cílem projektu je nabídnout zdarma všem obcím a MČ v ČR jednoduchý a pohodlný nástroj pro správu dotačních programů v otevřených datech
- ❖ Zásadní myšlenkou projektu je zbavit obec závislosti na IT poskytovatelích, aby si obec mohla dotační portál nastavit sama, včetně technických a ekonomických parametrů, formulářů, integrace s DS, hodnotících kritérií a dalších podmínek dotačních výzev, rovněž vyškolení pracovníků
- ❖ Produkt umí přijmout žádost, formálně zkontrolovat, zhodnotit dle požadovaných kritérií, změnit výši nebo účel dotace, zaslat vyrozumění výsledného stavu, uzavřít smlouvu o veřejnoprávní podpoře a zveřejnit ji v registru smluv, až po evidenci plateb a vyúčtování v ekonomickém oddělení
- ❖ Správce systému může nastavit týmy (komise, výbory, náhled pro politiky ...)
- ❖ Pro členy Otevřených měst je produkt realizován v cloudu na vlastní IT infrastrukturu zdarma, zahrnuje běžnou podporu v pracovní dny, zahrnuje školení pro správce dotačního fondu, aj.
- ❖ Projekt je poskytnut ve formě open-source software včetně dokumentace pro instalaci a nastavení
- ❖ Pro ostatní obce se roční cena za Dotační software řídí výší daňových příjmů za rok
- ❖ Produkt vznikl refaktoringem původního softwaru z MČ Praha 3
- ❖ Projekt je aktuálně využíván nebo testován v MČ Praha 3, 4, 6, 8, 11, 12, 14 a v několika dalších obcích v ČR (Brno, Loket, ...)
- ❖ V jednání je s odborem kultury MHMP a Operátorem ICT, zda tento produkt upravit pro potřeby MHMP

J. Beránek: Děkuji panu Seberovi za prezentaci.

J. Marek, L. Smolka: Děkujeme za všechny podněty a jsme přístupni jakékoliv další debatě.

4. Různé: nikdo se nepřihlásil

Jednání začalo v 16:10 a skončilo v 17:40.

Příští jednání Výboru se uskuteční 8. června 2021.

Seznam příloh: Nabídka spolupráce mezi hl.m. Praha a spolkem Otevřená města Prezentace spolku Otevřená města

Mgr. Ing. Jaromír Beránek
Předseda Výboru pro IT a Smart City ZHMP

Zapsala: Ing. Renata Tomanová, tajemnice Výboru
Ověřil: Ing. Jiří Koudelka